

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גרא שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

ספר בן עולם הבא

קונטרס שביעי
"כהררים בשערה תלויים הלכותיה"
עניני לימוד הלכות שבת התלויים בשערה

אור הזוהר 264 ★ אלול תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

לא תכבה האש הגדולה כלל, ואם כן מהראוי לשמרו כראוי, וללמוד הלכות שבת בתמידות, ואצל רב שיברר לו הכל, ויחזור עליו תמיד חזור חזור עד שיהיה שגור בפיו, אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה, כי שכרה מרובה, ומגינה כתרס בפני פורענות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ג')

שבת מגינה לנו מעכו"ם ומשעבוד מלכות – בשמירת שבת יש לנו הגנה מאומות העולם, ולולי כן ח"ו כבר תמנו לגוע וספינו מהארץ, אבל זכות שבת מגינה עלינו – אין בכל העמים שומר שבת כישראל, והם בחרו בימים אחרים, וגעלו ביום קדוש כזה, ומאת ה' היתה זאת, למען תת לנו שארית בארץ למגן וחוסן

שבת מגינה לנו מעכו"ם ומשעבוד מלכות, כאומרם (שבת ק"ח): כאשר לא שמרו ישראל כראוי שבת ויבא עמלק, וכן תמיד, בשמירת שבת יש לנו הגנה מאומות העולם, ולולי כן, ח"ו כבר תמנו לגוע וספינו מהארץ, אבל זכות שבת מגינה עלינו, ולכך לא ניתנה שינוחו בה אומות העולם, כי א"כ לא היתה לנו הגנה כ"כ, כי היה פתחון פה למדת הדין לקטרג, אף אלו שומרים שבת, ולמה תגן המצוה זו על ישראל, אבל כאשר נשארה לבדה בישראל, יש לנו הגנה בשבת.

ולכך אמרו במדרש (מובא בתוספות חגיגה ג: ד"ה מי) כי שבת אמרה על ישראל, מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ועיין בתוספות פ"ק דחגיגה (שם) ובפירוש התפלה ומנחה דשבת, משום דאין בכל העמים שומר שבת כישראל, והם בחרו בימים אחרים, וגעלו ביום קדוש כזה, ומאת ה' היתה זאת, למען תת לנו שארית בארץ למגן וחוסן.

(יערות דבש ח"ב דרוש ג')

כמה חובה עלינו לפשפש במעשה שבת ושמירתה, כי בקל יכול לבוא לידי עונש, והכל תלוי בשקידת התורה, כי טועמיה חיים זכו

מזה נלמד כמה יש לנו לשמור שמירת שבת, עד שאפילו עובר במעי אמו ותינוק בן יומו, יש בו מהפגם ושמץ חטא בחילול שבת על אמו שהיתה בחזקת סכנה, והתורה אמרה וחי בהם, ומכל מקום אמרו שצריך זיכור וטהרה, ומה יעשה אנוש אשר מחלל שבת בפועל, הן תורה והן דרבנן, וכמה חובה עלינו לפשפש במעשה שבת ושמירתה, כי בקל יכול לבוא לידי עונש, והכל תלוי בשקידת התורה, כי טועמיה חיים זכו, וכל ההוגים בתורה לשמה, זוכים לדברים רבים, ונשמרים מעצמן מחטא, וה' רגלי חסידיו ישמור, ואין חסיד אלא המתחסד עם קונו, והוא למידת התורה, כי אין להקב"ה בעולמו אלא מקום תורה, ותורה מעוררת האדם לתשובה, ובכל יום ויום מימי שבוע יתקן אדם עצמו.

(יערות דבש ח"ב דרוש ג')

באמת אשרי השומרים שבת כראוי, כי בו בחר ה' ישראל לסגולתו, ויום זה חמדת וסגולת הימים – ובעו"ה אין אנו נזהרים בכמה דינים, מלאכות ותולדות דיני מוקצה ואסורי דרבנן, ועל הרוב מחמת חסרון ידיעה, כי בעו"ה נפשי וחמירי הלכות שבת, ואין קורא בהם לשמה ללמוד לשמור ולעשות, לומדים רק מקום פלפול קושיא ופירווקא וחדוד, ואין שם על לב ללמוד הלכות שבת שיהיו שגורים בפיו, ובעו"ה שגגת תלמוד עולה זדון – בבקשה מכם אחיי ובניי, ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבל תפלוס אורח חיים ללמוד אותו היטב, שמעו למאמרי ובפרט הלכות שבת ויום טוב לשמור מועדי ה' כראוי

ובאמת אשרי השומרים שבת כראוי, כי בו בחר ה' ישראל לסגולתו, ויום זה חמדת וסגולת הימים. ואילו שמרו ישראל שבת כראוי, היו נגאלים, ובעו"ה אין אנו נזהרים בכמה דינים, מלאכות ותולדות דיני מוקצה ואסורי דרבנן, ועל הרוב מחמת חסרון ידיעה, כי בעו"ה נפשי וחמירי הלכות שבת, ואין קורא בהם לשמה ללמוד לשמור ולעשות, לומדים רק מקום פלפול קושיא ופירווקא וחדוד, ואין שם על לב ללמוד הלכות שבת שיהיו שגורים בפיו, ובעו"ה שגגת תלמוד עולה זדון.

בבקשה מכם אחיי ובניי, ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבל תפלוס אורח חיים ללמוד אותו היטב, שמעו למאמרי ובפרט הלכות שבת ויום טוב לשמור מועדי ה' כראוי. (יערות דבש ח"ב דרוש ב')

אשרי שוקדי תורתו לדעת איך ומה יתנהג אדם, בפרט בענין שבת קודש – מי שלא למד הלכות שבת על בורים פעמיים ושלש, לא יוכל להמלט שלא יקרה לו חילול שבת, הן דאורייתא והן דרבנן, וענין שבת הוא מאוד לנו למחסה בגלות ולכך אשרי שוקדי תורתו לדעת איך ומה יתנהג אדם במה שהוא איש ישראלי, ובפרט בענין שבת קודש, אשר הזהרתי ואמרתי כל פעם ופעם, מי שלא למד הלכות שבת על בורים פעמיים ושלש, לא יוכל להמלט שלא יקרה לו חילול שבת, הן דאורייתא והן דרבנן, וענין שבת הוא מאוד לנו למחסה בגלות. (יערות דבש ח"ב דרוש ג')

מי גבר ימלט לומר זך אני מפשע וחף אני מעון בשמירת שבת, אשר עונשה קשה למאוד, ומאוד הפליגו בעונש זה, עד שגיהנום שנכבה בשבת, ולמחללי שבת לא תכבה האש הגדולה כלל, ואם כן מהראוי לשמרו כראוי, וללמוד הלכות שבת בתמידות, ואצל רב שיברר לו הכל, ויחזור עליו תמיד חזור חזור עד שיהיה שגור בפיו, אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה, כי שכרה מרובה, ומגינה כתרס בפני פורענות

וצאו וראו כמה גדולה שמירת שבת כזה, ואין צריך לומר כמה גודל העונש במחללו ח"ו, אפילו בשבות דרבנן, ומי גבר ימלט לומר זך אני מפשע וחף אני מעון בשמירת שבת, אשר עונשה קשה למאוד, ומאוד הפליגו בעונש זה, עד שגיהנום שנכבה בשבת, ולמחללי שבת

מחויב כל אדם ללמוד בפוסקים הראשונים כל דיני שבת כי רבים הם עד מאוד – והלומדים דברי תורה לבעלי בתים חיוב מוטל עליהם ללמוד להם כל דיני שבת, כדי שידעו להזהר לשמור ולעשות ולקיים

מחויב כל אדם ללמוד בפוסקים הראשונים כל דיני שבת כי רבים הם עד מאוד. והלומדים דברי תורה לבעלי בתים חיוב מוטל עליהם ללמוד להם כל דיני שבת כדי שידעו להזהר לשמור ולעשות ולקיים כי יש כמה דברים שאינם יודעים להזהר מזה. (קיצור שלי"ה)

יעסקו בהלכות שבת, כי הלכתא רבתא לשבתא, ובקל יכול האדם להכשל בה חס ושלום אפילו באיסור כרת וסקילה מחסרון ידיעה, ושגגת תלמוד עולה זדון חס ושלום, ואין צריך לומר באיסורי דברי סופרים שרבו כמו רבו למעלה, ובפרט באיסורי מוקצה דשכיחי טובא, וחמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה – שכל העובר על דברי חכמים אפילו באיסור קל של דבריהם, חייב מיתה כעובר על חמורות שבתורה

יעסקו בהלכות שבת, כי הלכתא רבתא לשבתא, ובקל יכול האדם להכשל בה חס ושלום אפילו באיסור כרת וסקילה מחסרון ידיעה, ושגגת תלמוד עולה זדון חס ושלום, ואין צריך לומר באיסורי דברי סופרים שרבו כמו רבו למעלה, ובפרט באיסורי מוקצה דשכיחי טובא, וחמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה, כמו שכתבו רבותינו ז"ל שכל העובר על דברי חכמים אפילו באיסור קל של דבריהם כמו האוכל קודם תפלת ערבית, וכהאי גוונא חייב מיתה כעובר על חמורות שבתורה. (אגרת הקודש להתניא פכ"ג)

הרבי הקדוש מלובלין ז"ע לא הלך לקדש בשום שבת, עד שלמד מקודם כל הלכות שבת המחבר והרמ"א עם הבאר היטב

שמעתי מזקני הקדוש מוהר"ם זצ"ל מפרשיסחא שהרבי הקדוש מלובלין ז"ע לא הלך לקדש בשום שבת עד שלמד מקודם כל הלכות שבת המחבר והרמ"א עם הבאר היטב.

(אילנא דחיי אור הנר ערב שבת ח')

לבוא לזו המדרגה לשמור שבת בכל פרטיו, העצה היעוצה לזה שיראה לזרז את עצמו ללמוד הלכות שבת, ולחזור עליה תמיד, כדי שידע האסור והמוותר, דאי לאו הכי, אפילו אם ילמוד כל ענינים המוסרים המזרזים לשמירת שבת כראוי, לא יועיל לו – ועל כן צריך שילמד הלכותיה כדי שידע איזה דבר נכלל תחת סוגי השמירה

אך באיזה ענין נוכל לבוא לזו המדרגה שישמור שבת בכל פרטיו העצה היעוצה לזה שיראה לזרז את עצמו ללמוד הלכות שבת ולחזור עליה תמיד כדי שידע האסור והמוותר, דאי לאו הכי אפילו אם ילמוד כל ענינים המוסרים המזרזים לשמירת שבת כראוי לא יועיל לו וכדאיתא במדרש משלי לדעת חכמה ומוסר אם יש בידו של אדם חכמה הוא יכול ללמוד מוסר ואם אין בידו של אדם חכמה אין יכול ללמוד מוסר והכונה דאם הוא טועה בעיקר הענין שחושב שאין זה בכלל איסור מה יועיל לו המוסר בזה, והכי נמי בענינו אם הוא חושב על איזה דבר שאין זה בכלל מלאכה או שבות לא יועיל לו שום מוסר. (המשנה ברורה בהקדמתו להלכות שבת)

ראוי ונכון לכל ירא וחרד לדבר ד' לכוון חבורות ללמוד הלכות שבת כדי שלא יכשלו בו

וראוי ונכון לכל ירא וחרד לדבר ד' לכוון חבורות ללמוד הלכות שבת כדי שלא יכשלו בו וכדאיתא בילקוט ריש פרק ויקהל אמר לו הקב"ה למשה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפנייהם רבנים הלכות שבת, וידוע ששמירת שבת כתקונה הוא קירוב לגאולה כמו שאחז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין שנאמר וכו'.

(המשנה ברורה בהקדמתו להלכות שבת)

אוי לי ווי לי בחילול שבת – לומדים פשטים ופולפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חיי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים – עוברים על כמה מצוות, ואומרים אין פשע, וביחוד דיני מוקצה – בעו"ה אין איש שם על לב ללומדם כראוי, והדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמם הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים

אוי לי, ווי לי, בחילול שבת, כי כולם בני תורה ואין להם להתנצל כי קצרה שכלם ללמוד, כי הם בעלי דיעה תהלה לאל, ולומדים פשטים ופולפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חיי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים, ועוברים על כמה מצוות, ואומרים אין פשע, וביחוד דיני מוקצה, אם יאכל אדם אגוזים ושקדים, וקליפות אינם ראויים למאכל בהמה מניחים על השלחן, אסורה הנגיעה, כי אם לנערם על ידי טבלא, אבל הנגיעה וטלטול אסור, כי הם מוקצה אפילו לר"ש, הואיל ואינם ראויים למאכל בהמה.

וכהנה רבים האיסורים בכל דיני מועד וחול המועד, וברכות ונטילת ידים, ברכת המזון, ובעו"ה אין איש שם על לב ללומדם כראוי, והדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמם הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים. (יערות דבש ח"ב דרוש ה')

ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתי פעמים רבות

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים גם כן על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת באב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתי פעמים רבות. (יערות דבש ח"ב דרוש ה')

עיקר תורה ללמוד "שולחן ערוך" לדעת דרכי ה' – או לנו, מי שאינו בקי בהלכות שבת לדעת פרטיה איך יוכל להתפאר שקיים מצות שבת – ואין דרוש שאין אני מזהיר בכם בדבר זה

כי בלי תורה אי אפשר בתשובה, כי תורה היא המעוררת לתשובה, היא המלמדת לאדם דעת, ולא תורה של פלפול, רק עיקר תורה ללמוד "שולחן ערוך" לדעת דרכי ה'.

אוי לנו, מי שאינו בקי בהלכות שבת לדעת פרטיה, איך יוכל להתפאר שקיים מצות שבת, ואין דרוש שאין אני מזהיר בכם בדבר זה, ובדרוש הקדום בררתי לכם כמה דברים שאדם דש בעקביו בעבירות, מה שנעלמה מאתו הידיעה בחילול שבת.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

חזקו בני אל חי לשמירת שבת, והעיקר כמו שדרשתי והזהרתי כמה פעמים, ללמוד מתוך ספר הלכות שבת, כי רבו הדינים לא יכלו המאמר בעל פה

חזקו בני אל חי לשמירת שבת, והעיקר כמו שדרשתי והזהרתי כמה פעמים, ללמוד מתוך ספר הלכות שבת, כי רבו הדינים לא יכלו המאמר בעל פה.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

